অংকুৰ

অসমীয়া বিভাগৰ
হাতেলিখা আলোচনী
২০২৫-২৬ বৰ্ষ

সম্পাদক
লাকী গগৈ

অংকুৰ

দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক হাতেলিখা আলোচনী

সপ্তম সংখ্যা ২০২৩ বৰ্ষ

তত্ত্বাৱধায়ক
ড° জ্যোতি গগৈ

সম্পাদক
লাকী গগৈ

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা মণ্ডলী : ফুলজ্যোতি শইকীয়া
ড° চিত্ৰজিৎ শইকীয়া
ড° তুলসী কোঁৱৰ
ড° লক্ষ্যজিৎ বুঢ়াগোঁহাই

তত্ত্বাৱধায়ক : ড° জ্যোতি গগৈ

সম্পাদক : লাকী গগৈ

সহ-সম্পাদক : অনামিকা আগৰৱাল

অক্ষৰ বিন্যাস : বৰষা বড়া
নীলাক্ষী বৰুৱা

বেটুপাত অংকন : লাকী গগৈ

সদস্য / সদস্যা : জিমলী গগৈ, ভৈৰৱী গগৈ, চুমকী গগৈ
নীলাক্ষী বৰুৱা, প্ৰিয়াক্ষী গগৈ,
বনচুমি বৰুৱা, গুলাইনা কোৱৰ,
বৰষা বড়া, পৰী বৰদলৈ, বিৰাজ গগৈ,
তিতিক্ষা আগৰৱাল, নিকিতা গগৈ,
জ্যোতি চেতিয়া, জোনালী কাৰা,
পল্লৱী বড়া, ৰুপিতা দুৱৰা,
বাণীপ্ৰিয়া বৰুৱা, ৰশ্মিৰেখা আগৰৱাল
গায়ত্ৰী শইকীয়া

অংকুৰ আলোচনী কবিতা

অংকুৰ

অজস্ৰ চিন্তাৰ একত্ৰ প্ৰকাশ
জ্ঞান অন্বেষী অংকুৰ
যাৰ আগ্ৰহত উজাগৰ আজি
উন্মুক্ত প্ৰতিভাবোৰ
সৃজন ইয়াৰ আজন্ম স্বভাৱ
আলোকৰ অগ্ৰদূত,
শত সম্ভাৱনা নিগৰি ওলোৱা
প্ৰেৰণাৰ মহাস্ৰোত
বিপ্লৱ পথৰ বিজয় যাত্ৰাত
ল'ব মুক্ত আগভাগ,
নতুন মনত জগাই তুলিব
সুস্থ সাহিত্যানুৰাগ।
হ'ব সূত্ৰধাৰ সাহিত্য বনত
জ্বলাব প্ৰজ্ঞাৰ চাকি,
সুপ্ত সম্ভাৱনা কৰিব উদ্ধাৰ
মনত জোনাক আঁকি।
একোটা অংকুৰ জীৱনৰ উৎস
সৃষ্টিৰ স্নিগ্ধ সুবাস,
উজলি উঠক উৰন্ত মনৰ
এই পঞ্চম প্ৰয়াস।

-হিৰণ্য কুমাৰ গগৈ
-প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসমীয়া বিভাগ
ডুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়

অৰ্পণ

দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়, ছাত্ৰ একতা সভাৰ উদ্যোগত ৫০ সংখ্যক বাৰ্ষিক প্ৰতিভা বিকাশৰ সপ্তাহৰ লগত সংগতি ৰাখি অসমীয়া বিভাগে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা হাতেলিখা আলোচনী 'অংকুৰ'-ৰ অধ্যক্ষ আদৰৰ স্বৰ্গীয় পূৰ্ণকান্ত হাজৰিকা দেৱৰ নামত উৎসৰ্গা কৰা হ'ল....

সম্পাদনা সমিতি 'অংকুৰ'
অসমীয়া বিভাগ

কৃতজ্ঞতা

দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ হাতেলিখা আলোচনী 'অংকুৰ' প্ৰস্তুত কৰোতে বিশেষভাৱে সহায় কৰা বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপকক প্ৰমুখ্য কৰি বিভাগৰ সমূহ শিক্ষাগুৰুলৈ শ্ৰদ্ধা নিবেদিলোঁ। লগতে এই আলোচনীখন সম্পূৰ্ণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত তত্ত্বাৱধায়কৰ দায়িত্ব পালন কৰা ড° জ্যোতি গগৈ বাইদেউৰ লগতে সমূহ সহযোগীক আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন জনাইছোঁ।

সম্পাদনা সমিতি 'অংকুৰ'
অসমীয়া বিভাগ

দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ "ড° লোকবিকাশ গগৈ"-দেৱৰ

শুভেচ্ছা বাণী

দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে 'অংকুৰ' নামেৰে এখন হাতে লিখা আলোচনী প্ৰকাশৰ দিহা কৰিছে বুলি জানিবলৈ পাই অত্যন্ত সন্তোষ লাভ কৰিছোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ এই প্ৰচেষ্টা শলাগ ল'বলগীয়া। এনে বিলাক কৰ্মৰ যোগেদি অংশগ্ৰহণকাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৃষ্টিশীল মন, তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা, চিন্তাৰ বিভিন্ন দিশ আদিৰ আভাস পোৱা যায়। 'অংকুৰ' এক সুজলা-সুফলা বৃহৎ বৃক্ষলৈ পৰ্যাবসিত হ'ব পৰা সমলেৰে সমৃদ্ধ হওঁক, ইয়াকে কামনা কৰিলোঁ আৰু 'অংকুৰ' প্ৰকাশৰ লগত জড়িত সকলোলৈ আমাৰ শুভকামনা জনালোঁ।

লোকবিকাশগগৈ

অধ্যক্ষ

দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়, দুলীয়াজান

বিভাগীয় মুৰব্বীৰ শুভেচ্ছা বাণী

'অংকুৰ' দুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাৰ কঠিয়াতলি। 'অংকুৰ' আলোচনীখনে অষ্টম বছৰত ভৰি দিয়া কথাটোৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ জ্ঞান পিপাসু মনবোৰৰ পৰিচয় বহন কৰে। জ্ঞান অন্বেষণৰ এনে প্ৰয়াসে ভৱিষ্যতেও বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অনুপ্ৰাণিত কৰিব বুলি আমি আশাবাদী। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আশা-শুধীয়া প্ৰচেষ্টাত 'অংকুৰ' এখন সৰ্বাংগসুন্দৰ আলোচনী হৈ জিলিকি উঠক। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক শুভকামনা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ফুলজ্যোতি শইকীয়া
22/8/2026
বিভাগীয় মুৰব্বী
অসমীয়া বিভাগ

Head
Department of Assamese
DULIAJAN COLLEGE
Duliajan (Assam)

২০২৬ বৰ্ষৰ অংকুৰ আলোচনীৰ বিষয়বস্তু উপস্থাপন

পলুৰ জীৱন চক্ৰ

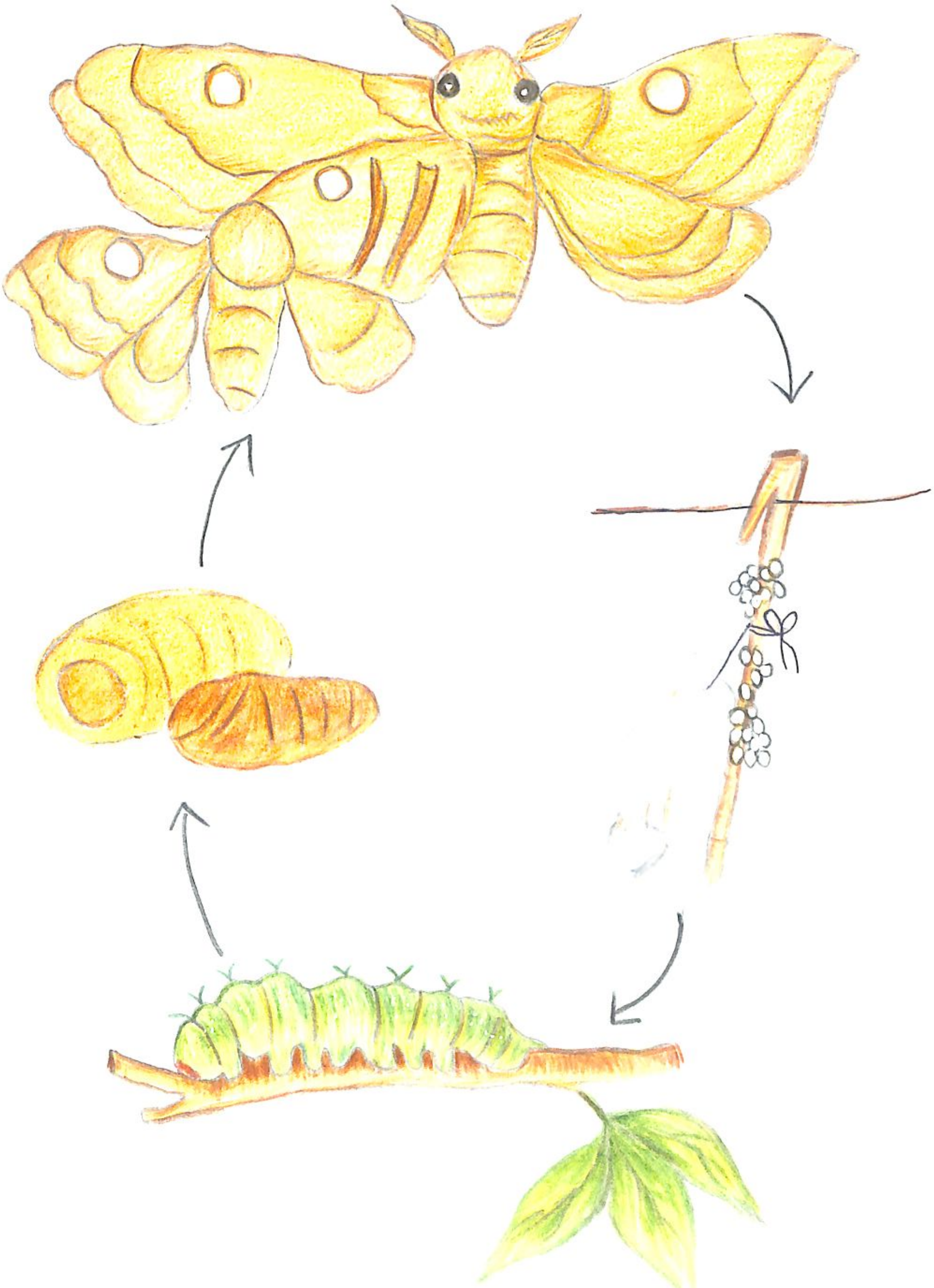

পাতুরে পাটখোরা দৃশ্য

শিপিনীয়ে আপোন ঘচে তাঁতৰ শালত

চোমনিৰ ছবি

পাটৰ সাজত কইনা

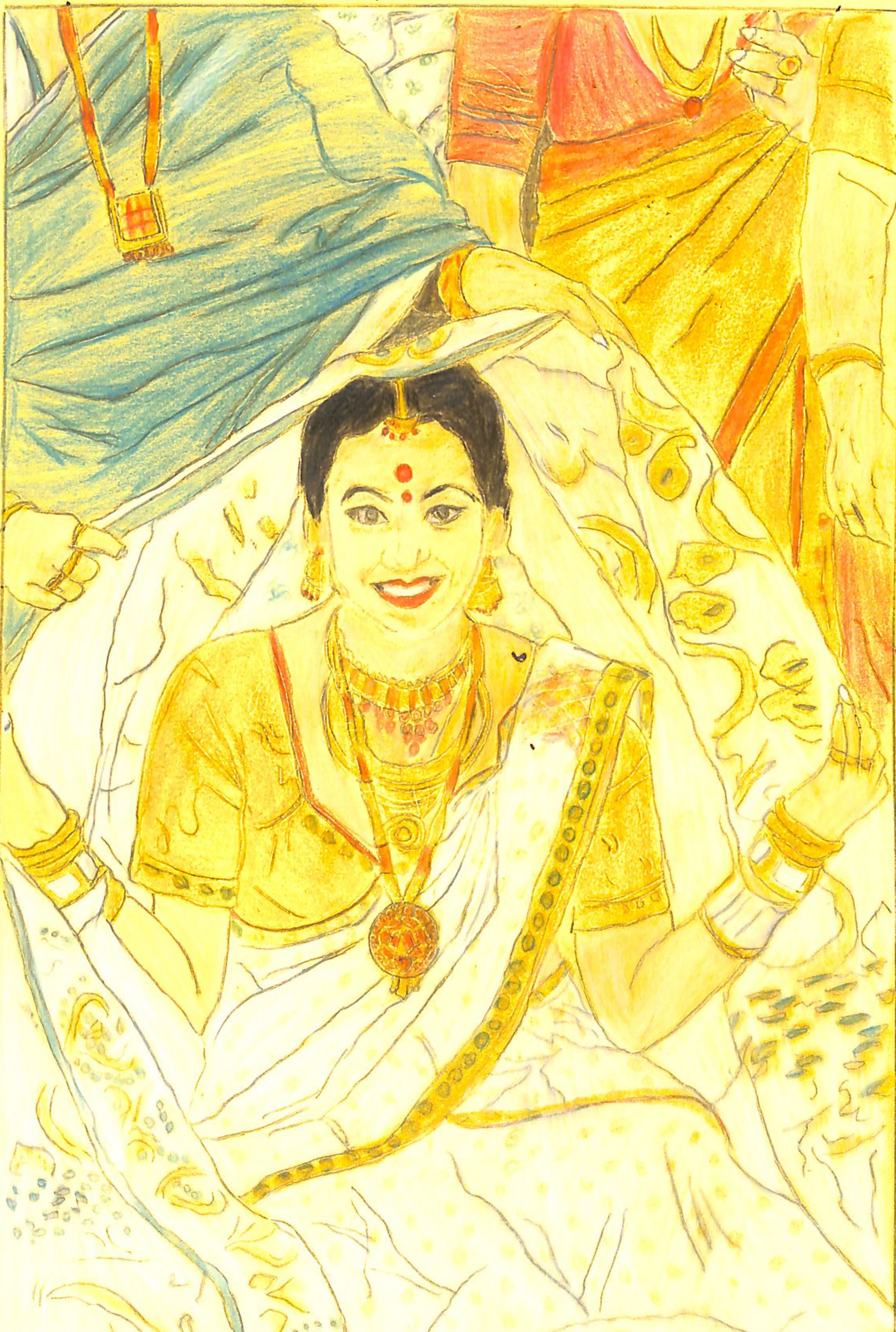

সম্পাদকীয়

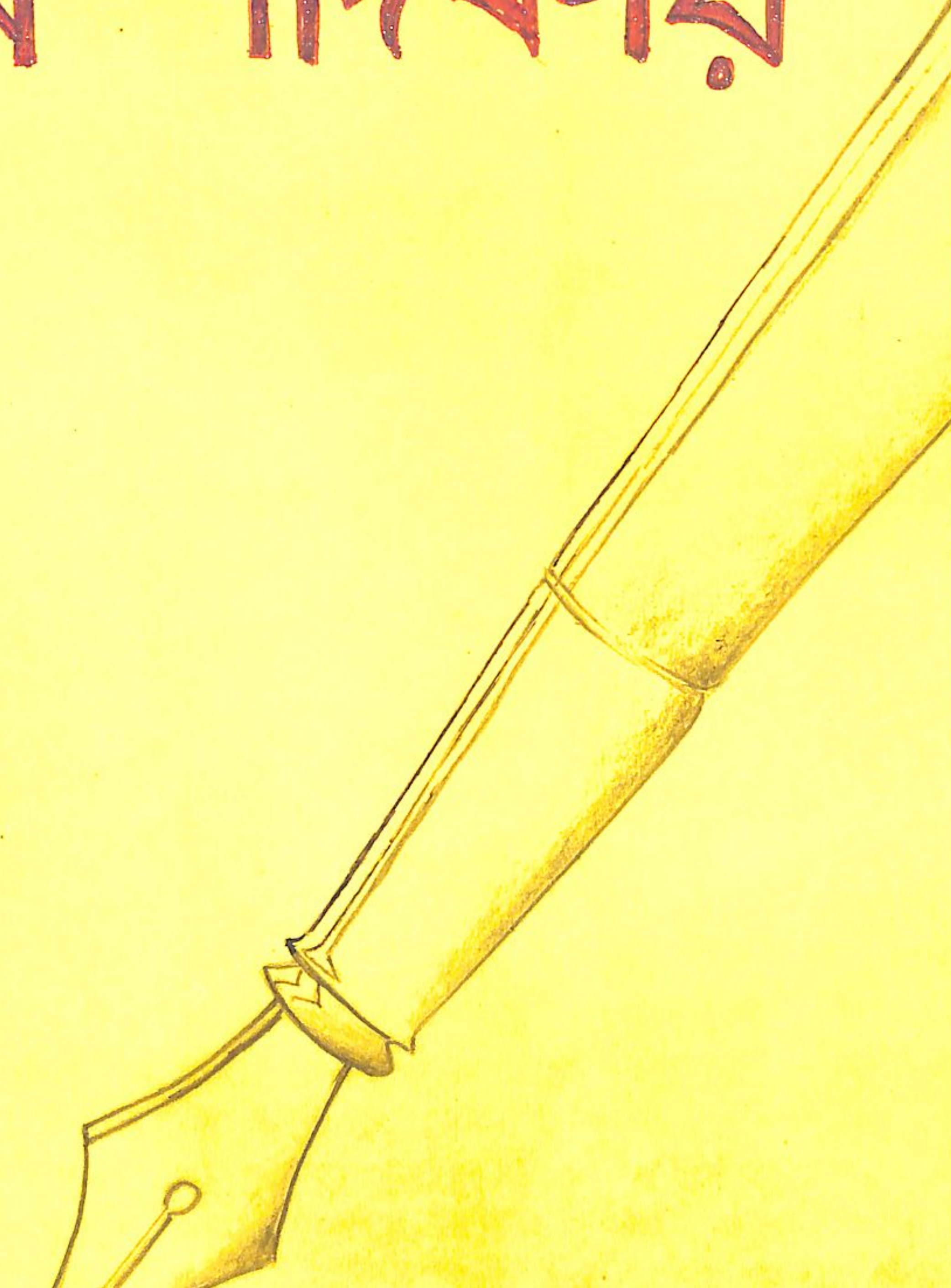

অসমৰ ৰেচম শিল্প

"গা ধুই উঠিয়ে মাকক সুধিলে
আই কি সাজ ললাব পাম।
ছাঁতে শুকুৰা মুঠিতে লকুৰা
সেই সাজ ললাব পাম।"

সভ্যতা, সংস্কৃতি আদিৰে ভৰপূৰ অসমৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ বুলি ক'লেই আমাৰ মনলৈ আহে ৰেচম শিল্পৰ বিষয়ে। ৰেচম কেৱল এক কাপোৰ নহয়; ই অসমৰ স্বাভিমান, অসমৰ গৌৰৱ। প্ৰাচীন কালৰে পৰা মানুহে ৰেচম বস্ত্ৰৰ জৰিয়তে বস্ত্ৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰি আহিছে। খ্ৰীষ্টপূৰ্ব চতুৰ্থ শতিকাৰ পৰাই পুৰণি কামৰূপ দেশত বোৱা কাৰ্য প্ৰচলিত হোৱাৰ ঐতিহাসিক প্ৰমাণ পোৱা যায়। অসমৰ ৰেচম শিল্প বুলিলে মুগা, এৰী আৰু পাটৰ কথাই বুজা যায় যদিও নতুনকৈ উৎৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণে প্ৰচলন হৈ অহা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে।

কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত শুৱালকুছি অসমৰ প্ৰধান ৰেচম শিল্পৰ কেন্দ্ৰস্থল যদিও বৰ্তমান অসমৰ আন কিছুমান ঠাইলৈকো এই শিল্পই বিস্তাৰ লাভ কৰিছে। এৰী, পাট আৰু মুগাৰ পৰা নিৰ্মাণ কৰা বস্ত্ৰই ইতিহাসত শ্ৰেষ্ঠত্ব দাবী কৰি আহিছে। বৰ্তমান নতুন নতুন কৌশলেৰে নিৰ্মিত এনে বস্ত্ৰৰ ব্যৱহাৰ আৰু সমাদৰ দিনক দিনে বৃদ্ধি পাই আহিছে। ৰেচম অসমৰ স্বাভাৱিক ৰং সোণালী আৰু অন্যান্য গুণমান হোৱাৰ বাবে ইয়াক GI Tag-ৰ স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিছিল। এনে এবিধ মূল্যবান সম্পদক সংৰক্ষণ কৰাটো ব্যক্তিৰ সকলোৰে এক মূল কৰ্তব্য।

হাতেলিখা আলোচনী 'অংকুৰ'-ৰ সূচীক্ৰম

প্ৰস্তাৱনা

- বেটুপাত
- সম্পাদনা সমিতি
- 'অংকুৰ' আলোচনীৰ কবিতা
- অৰ্পণ
- কৃতজ্ঞতা
- শুভেচ্ছা বাণী
- ২০২৬ বৰ্ষৰ অংকুৰ আলোচনী বিষয়বস্তু উপস্থাপন
- সম্পাদকীয়

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ঃ সহিদৰ লৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ১

- শহীদ পূৰ্ণকান্ত হাজৰীকাৰ মহাপ্ৰয়াণ
  — তিতিক্ষা সোণোৱাল
- আমাৰ অন্তৰত জুবিন গাৰ্গ ২–৩
  — জ্যোতি চেতিয়া

অভিনন্দন

- ২০২৫ বৰ্ষৰ সাহিত্য একাডেমী প্ৰাপক ৪–৫
  'দেবব্ৰত দাস' — জিমলী গগৈ

০ মুখাশিল্প আৰু ৰেৱতীকান্ত মহন্ত ৭-৮
— জিম্পী গগৈ

০ জন্ম শতবাৰ্ষিকী বিশেষ ৯
ড° ভূপেন হাজৰিকা
— ভৈৰৱী গগৈ

প্ৰবন্ধ মঞ্জুৰী

০ অসমৰ গৌৰৱ ৰেচম শিল্প ১০-১২
— গুলাইনা কোঁৱৰ

০ অসমৰ উৎসৱ-পাৰ্বণত ৰেচমৰ ভূমিকা ১৩
— চুমী গগৈ

০ পলু পোহাৰ পদ্ধতি ১৪-১৬
— অংকীতা শইকীয়া

গল্প

০ সোণৰ নাও ১৭-২৪
— নীলাক্ষী বৰুৱা

কাব্য

০ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি ২৫-২৭
— বিৰাজ গগৈ

০ পাহাৰ
— লাৱণী গগৈ ২৮-৩০

০ নিস্তব্ধতাৰ গান — নৱনীতা গগৈ ৩১

০ সৰুভূমিত মুকুতাৰ সন্ধানত — সংকিতা শইকীয়া ৩২-৩৩

০ শৰতৰ পূৰ্ণিমা — সংকিতা শইকীয়া ৩৪

গ্ৰন্থ সমালোচনা

০ মোৰো এটা সপোন আছে — বৰষা বড়া ৩৬-৪০

চলচিত্ৰ সমালোচনা ৪১-৪৫

০ টুৱেলভ ফেইল — নীলাক্ষী বৰুৱা

প্ৰাসংগিক গদ্যশিল্প ৪৬-৪৯

০ চোমিংট কলাত্মক চেতনা সংস্কৃতি — বাণীপ্ৰিয়া বৰুৱা

কাৰ্টুন ৫০-৫১

নীলাসাগৰ চিঠি ৫২-৫৫

সানুভবৰ সংকলন ৫৬-৫৮

শ্রদ্ধাঞ্জলি

স্মৃতিসন্ধি : শ্বহীদহঁতলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

শ্বহীদহ্ পূৰ্ণকান্ত হাজৰীকাৰ মহাপ্ৰয়াণ

২০২৩ চনৰ ১৩ ডিচেম্বৰ দিনটো এক চিৰস্মৰণীয় দিন। এই দিনটোতে ডুলীয়াজান মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ পূৰ্ণকান্ত হাজৰিকা বৈকুণ্ঠ প্ৰয়াণ ঘটে। পূৰ্ণকান্ত হাজৰীকা আৰু কেইজনমান নেতৃত্ব স্থানীয় ব্যক্তিৰ চিন্তা-চৰ্চাৰ ফলত ১৯৩৯ চনৰ ১ আগষ্টত ডুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ শুভাৰম্ভ কৰা হয়। তেখেতক বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ হিচাপে আখ্যা দিয়া হয়। তেওঁক আধুনিক ডুলীয়াজানৰ ৰূপকাৰ আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ বাট--কটীয়া বুলি গণ্য কৰা হয়। শিক্ষা জগতত তেখেতৰ অৱদান, নিষ্ঠা আৰু দূৰদৰ্শী চিন্তাধাৰাই ডুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ক এক শক্তিশালী শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছিল। অসংখ্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱন গঢ়াত তেখেতৰ অৱদান চিৰস্মৰণীয় হৈ থাকিব। শিক্ষা জগতৰ লগতে তেখেতে উন্নতিৰ হকেও নিজৰ অৱদান আগবঢ়াই থৈ গৈছে।

ডুলীয়াজান মহাবিদ্যালয়ৰ ৫০ সংখ্যক বাৰ্ষিক প্ৰতিভা বিকাশ সপ্তাহৰ অসমীয়া বিভাগৰ হাতেলিখা আলোচনী 'অংকুৰ'ৰ জৰিয়তে তেখেতলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

তিতিক্ষা সোণোৱাল
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

আমাৰ অনুভৱত 'জুবিন গাৰ্গ'

"মৃত্যু সতিয়া সহজ"

এটা সোণালী যুগৰ সমাপ্তি ঘটিল। অসমৰ সংগীত আকাশৰ এটি জোটা তৰা যেন হঠাতে খহি পৰিল। অসমৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ, অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমঠু জুবিন গাৰ্গ আৰু নাই।

জুবিন গাৰ্গ এজন ব্যক্তিয়েই নহয়, তেওঁ আধুনিক অসমীয়া সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ এজন মহীৰুহ প্ৰতিভাৰ এক অনন্য ভঁৰাল। তেওঁ কেৱল এজন শিল্পীয়েই নহয়, তেওঁ হ'ল এক আৱেগ, তেওঁ অসমৰ যুৱ প্ৰজন্মৰ বাবে এক বিপ্লৱ, এটা পৰিচয় আৰু এক অনুপ্ৰেৰণা। তেখেতে গীতত প্ৰেম, বিৰহ, প্ৰতিবাদ, জাতীয় চেতনা আদিৰ প্ৰত্যেকটো সুৰতেই ঢালি থৈ গৈছে অন্তৰৰ স্পন্দন। অসমৰ প্ৰত্যেকজন মানুহৰ শিৰে শিৰে বিয়পি আছে জুবিন গাৰ্গ। নিমখৰ অবিহনে যেনেকৈ আঞ্জা অসম্পূৰ্ণ, ঠিক সেইদৰে জুবিনৰ অবিহনে অসম স্তব্ধ। তেখেতৰ যি সুমধুৰ সংগীতৰ সৃষ্টি, এই সৃষ্টিৰাজিয়ে কেৱল মনোৰঞ্জন দিয়াই নহয়, তেওঁৰ সমান্তৰালভাৱে মাতৃভূমিক সজাগ কৰি গৈছে। ডেকা গাভৰুৰ হৃদয়ত সিঁচি গৈছে অপাৰ শক্তি, সাহস আৰু আত্মবিশ্বাস বহু সময়ত তেওঁ শিল্পীৰ সীমা অতিক্ৰম কৰিও সাধাৰণ মানুহৰ লগ হৈ সত্যৰ পথত থাকি বজাৰ সিতেও যুঁজ দি সমাজৰ কণ্ঠস্বৰ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে।

সকলোৰে মৰমৰ ঈশ্বৰ পুত্ৰ, অসমৰ হাৰ্টথ্ৰব জুবিন গাৰ্গ ২০২৫ চনৰ ১৯ ছেপ্তেম্বৰত ছিংগাপুৰত এটা দুৰ্ভাগ্যজনক ঘটনাত আকস্মিক বিয়োগ ঘটে।

প্ৰাণৰ শিল্পী গৰাকীৰ বিয়োগত আজি মৰ্মাহত হৈছে অসমীয়া। আমাৰ হাতেলিখা আলোচনী 'অংকুৰ'ৰ জৰিয়তে আমি আমাৰ হিয়াৰ আমঠু, প্ৰাণৰ শিল্পী জুবিন গাৰ্গলৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

আন্ধাৰিনী ৰাতিৰ বুকুত
দেখা পালোঁ তোমাৰ ছবি
ধৰা দিলা গোপনে আহি
হিয়াৰ কোণত
তুমি যে মোৰ শুকান মনত
নিয়ৰৰে চেঁচা টোপাল
নামি অহা বদুৰে নি
মোৰ দেহত প্ৰাতি পুৱা
ধুমুহাৰ সঁতে মোৰ
বহু যুগৰে নাচোন
এন্ধাৰো অচঁ মোৰ
বহু দিনৰে আপোন
নিজানৰ গান মোৰ
শেষ হব
ভৰো তোমাৰ বুকুত

জ্যোতি চেতিয়া
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

অভিনন্দন

২০২৫ বৰ্ষৰ সাহিত্য অকাডেমী প্ৰাপক

'দেৱব্ৰত দাস'

২০২৫ বৰ্ষত 'কড়ি মেলৰ সাধু' উপন্যাসখনৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰা দেৱব্ৰত দাসে অসমীয়া সাহিত্য জগতলৈ এক উল্লেখযোগ্য অৱদান আগবঢ়াইছে। অসমৰ গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশিত সাপ্তাহিক সাদিন বাতৰি কাকতত 'হিয়াৰ দাখিলাবোৰ' শীৰ্ষক স্তম্ভ লিখি তেখেতে জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছিল। সাহিত্য অকাডেমি বঁটাৰ উপৰিও 'টেগৰ লিটাৰেচাৰ এৱাৰ্ড' আৰু 'সাহিত্যজ্যোতি বঁটা' লাভ কৰা দেৱব্ৰত দাস হৈছে ৰামধেনু যুগৰ পৰৱৰ্তী কালৰ এগৰাকী অসমীয়া গল্পকাৰ, ঔপন্যাসিক আৰু স্তম্ভ লেখক।

১৯৫০ চনৰ ৩ জানুৱাৰী অবিখে গুৱাহাটীত তেখেতৰ জন্ম হৈছিল। ১৯৮১ চনত প্ৰকাশিত 'অৰ্পিতাৰ এৰাতি' হৈছে তেখেতৰ প্ৰথম গল্প সংকলন। ইয়াৰ উপৰিও তেখেতে আন ৰচনাৰাজি সমূহৰ দ্বাৰা অসমীয়া সাহিত্য জগতখন সমৃদ্ধ কৰিছে। ২০২৫ চনত দাসৰ এটি নিৰ্বাচিত গল্প সংকলন 'ওৱান মৰ ষ্টৰি এবাউট ক্লাইম্বিং আ হিল' (One more Story About Climbing A Hill) নামেৰে নামাকৰণ কৰি ভাৰতীয় প্ৰকাশন গোষ্ঠী ম্পিকিং টাইগাৰে প্ৰকাশ কৰিছে। তেখে-

-তৰ আন এমন উল্লেখযোগ্য উপন্যাস 'বৃহন্নলাৰ কাব্য' উপন্যাসখনক সমালোচকসকলে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম উত্তৰ আধুনিক উপন্যাস আখ্যা দিছে। তেখেতে শিক্ষাসূত্ৰে এগৰাকী অভিযন্তা আৰু কৰ্মসূত্ৰে ভাৰতীয় ষ্টেট বেংকৰ এগৰাকী বিষয়া আছিল। তেখেতৰ জীৱনৰ দাম্পত্যসংগী আছিল নিজৰা দাস।

দেৱব্ৰত দাস অসমৰ এজন প্ৰতিভাৱান সাহিত্যিক, গৱেষক আৰু শিক্ষাবিদ হিচাপে পৰিচিত। তেখেতে বিশেষকৈ সমালোচনা, প্ৰবন্ধ আৰু গৱেষণামূলক ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত নিজস্ব স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তেওঁৰ লিখনিসমূহৰ বৈশিষ্ট্য হৈছে সহজ আৰু স্পষ্ট ভাষাত জটিল বিষয়সমূহ ব্যাখ্যা কৰা। সমাজ, সংস্কৃতি, ইতিহাস আৰু সাহিত্যৰ গভীৰ বিশ্লেষণ তেখেতৰ লিখনিসমূহত দেখা যায়। শিক্ষক হিচাপে দেৱব্ৰত দাসে বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰেৰণাৰ উৎস হিচাপে আগুৱাই নিয়াৰ লগতে সাহিত্যৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিছে। তেখেতে অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। নৱম মান শ্ৰেণীৰ পঢ়ি থকাৰ পৰা তেওঁ লেখা মেলা আৰম্ভ কৰিছিল। তেখেতৰ কিতাপৰ প্ৰতি অগাধ প্ৰেমৰ প্ৰথম প্ৰতীক হৈছে প্ৰেম নাৰায়ণ দত্তৰ পাঞ্চু চৰিত্ৰ। তেওঁক অসমীয়া সাহিত্যৰ উত্তৰ আধুনিকতাবাদী ধাৰাৰ এজন প্ৰবীন কথাশিল্পী হিচাপে গণ্য কৰা হয়। তেওঁৰ লেখাত সমাজৰ বাস্তৱ চিত্ৰ আৰু গভীৰ আবেদনৰ ভাব ফুটি উঠে। চাৰি দশকতো অধিক সময় ধৰি সাহিত্য চৰ্চা কৰা দাসৰ এতিয়ালৈকে ২৫ খনতকৈও অধিক গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পাইছে, যাৰ ভিতৰত চুটিগল্প, উপন্যাস, প্ৰবন্ধ সমালোচনা আৰু চিত্ৰনাট্য অন্তৰ্ভুক্ত।

-জিজ্ঞা গগৈ

মুখা শিল্প আৰু ৰেৰকান্ত মহন্ত

ৰেৰকান্ত মহন্ত দেৱে অসমৰ মুখা শিল্প জগতলৈ এক অনবদ্য অৱদান আগবঢ়াইছে। তেখেতে ২০১৩ বৰ্ষত অসমৰ মুখা শিল্প জগতলৈ আগবঢ়োৱা অৱদানৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে 'পদ্মশ্ৰী' বঁটা লাভ কৰে। পদ্মশ্ৰী সন্মান লাভ কৰাৰ পূৰ্বেই ২০০৮ চনত তেওঁ ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা 'শিল্পগুৰু' বঁটা লাভ কৰিছিল। তেখেত এগৰাকী ভাৰতীয় অংকীয়া নাট আৰু মুখা শিল্প (ৰাজ্যিক লগতে আন্তৰ্ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ত)। মুখাশিল্পৰ লগতে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতি জীৱন জোৰা সাধনাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে তেওঁক ২০১৩ চনত 'সংগীত নাটক' একাডেমী বঁটাৰে সন্মানিত কৰা হৈছিল। ২০১৯ চনত অসম চৰকাৰে তেওঁক বিষ্ণু ৰাভা বঁটা প্ৰদান কৰে।

মুখাশিল্পী ৰেৰকান্ত মহন্ত দেৱৰ ১৯৩৩ চনৰ ১৯ এপ্ৰিল (৫ বহাগ) তাৰিখে অসমৰ শিৱসাগৰ জিলাৰ মাটিপাৰ সত্ৰত জন্ম হৈছিল। তেখেতৰ পিতৃ ত্ৰয়োদশজনা সত্ৰাধিকাৰ গোপীকান্ত দেৱ আৰু মাতৃ সুন্দৰী মহন্ত আছিল। তেখেতে শৈশৱতেই পিতৃৰ পৰা আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাহিৰেও সমাজ-সংস্কৃতি, সাহিত্য, মুখাশিল্পৰ ব্যৱহাৰিক শিক্ষা লাভ কৰিছিল।

ৰেৰকান্ত মহন্তই সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয় অসম সত্ৰ মহাসভা আৰু শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰত আয়োজিত মুখা নিৰ্মাণ কৰ্মশালা আৰু প্ৰদৰ্শনীত অংশগ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰ লগতে তেওঁ কলকাতাৰ ভাৰতীয় সংগ্ৰহালয়, ৱাশ্বিংটন

ডি.চি.ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাকৃতিক ইতিহাস সংগ্ৰহালয় আৰু নতুন দিল্লীৰ ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় কলা কেন্দ্ৰৰ দৰে সন্মানীয় সংগ্ৰহালয়ৰ পৰা প্ৰদৰ্শনৰ বাবে তেওঁৰ মুখা অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে। ২০০৩ চনৰ ভাৰতৰ গণৰাজ্য দিৱস পেৰেডত তেওঁৰ মুখাৰে অসম ৰাজ্যক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল। সেই বছৰ প্ৰতীক-পটৰ মুখ্য বিষয় অসমৰ মুখা নিৰ্মাণ পৰম্পৰাৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল।

এজন দক্ষ মুখাশিল্পী হিচাপেও তেওঁ ইতিমধ্যে ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত খ্যাতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তেওঁ কলকাতা, নতুন দিল্লী, ত্ৰিবান্দ্ৰম আদি বিভিন্ন স্থানত অনুষ্ঠিত মুখা শিল্পৰ কৰ্মশালা আৰু প্ৰদৰ্শনীত মুখ্য প্ৰশিক্ষক আৰু সম্বল ব্যক্তিৰূপেও অংশগ্ৰহণ কৰিছে। তেওঁ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰৰ সংগ্ৰহালয়ত প্ৰদৰ্শনৰ বাবে ৭০ খন মুখা দান কৰাৰ উপৰি শিল্পী মহন্তই নিৰ্মাণ কৰা এখন নৰসিংহৰ মুখা তেজপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত ৭০ খন মুখা ইণ্ডিয়ান মিউজিয়াম অৱ কলকাতাত পাঁচখন মুখা নতুন দিল্লীৰ ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় সংগ্ৰহালয়ত সাতখন মুখা আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ৱাশ্বিংটন নেশ্যনেল মিউজিয়ামত, দুখন মুখা অষ্ট্ৰেলিয়াৰ সংগ্ৰহালয়ত প্ৰদৰ্শনৰ বাবে ৰখা হৈছে।

তেওঁ অসমৰ বিভিন্ন স্থানৰ লগতে কলকাতা, দিল্লী, বৃন্দাবন আদি ঠাইত বৰগীত, সত্ৰীয়া নৃত্য আৰু ভাওনা প্ৰদৰ্শন কৰি আহিছে।

জিম্পী গগৈ
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

জন্ম শতবাৰ্ষিকী বিশেষ

ড° ভূপেন হাজৰিকা

অসমৰ মাটিৰ সুগন্ধি বহন কৰা অসমৰ তথা ভাৰতৰ সংগীত জগতৰ মহান শিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকা আছিল সংগীতৰ জৰিয়তে মানৱতা বাণী কঢ়িয়াই নিয়া এজন যুগদ্ৰষ্টা শিল্পী তেওঁৰ কণ্ঠত ধ্বনিত হৈছিল সমাজৰ বেদনাৰ সুৰ, মানুহৰ আশা- আকাংক্ষা আৰু সংহতিৰ আহ্বান। তেওঁৰ জন্ম শত-বাৰ্ষিকী বৰ্ষটো তেওঁৰ সৃষ্টি আৰু কৰ্মৰাজি আমাৰ বাবে এক অমূল্য ঐতিহ্য হিচাপে প্ৰতীয়মান হৈ আছে। "মানুহে মানুহৰ বাবে" বাণীৰে তেওঁ সমাজত ভ্ৰাতৃত্ববোধ আৰু সহমৰ্মিতাৰ বীজ ৰোপন কৰিছিল। তেওঁৰ গীত, কবিতা আৰু চিন্তাধাৰা আজিও আমাৰ মাজত জিলিকি আছে। এই মহান শিল্পীজনৰ জন্ম শতবাৰ্ষিকী বৰ্ষত আমি তেওঁক হৃদয়ৰ পৰা উপলব্ধি কৰি তেওঁৰ আদৰ্শক হৃদয়ৰ ধাৰণ কৰি প্ৰকৃতাৰ্থত এমন মানৱীয় আৰু সু-সংহত সমাজ গঢ়াৰ সংকল্প লোৱাৰ সময় আহি পাৰিছে। তেওঁৰ সৃষ্টি আৰু কৰ্মৰাজি আমাৰ মাজত সদায় পথপ্ৰদৰ্শক হৈ থাকক।

— ভৈৰৱী গগৈ
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক